

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

08 08 20 18 р.

м. Київ

№ 887

Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи» у вересні 2018 року – серпні 2023 року

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994), враховуючи клопотання Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.04.2018 № 063-366, від 21.05.2018 року № 063-5293, висновок комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 15.05.2018 (протокол № 44), та з метою розробки психолого-педагогічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи

НАКАЗУЮ:

1. Розпочати проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи» у вересні 2018 року – серпні 2023 року.
2. Затвердити як такі, що додаються:
 - 1) заявку на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи» у вересні 2018 року – серпні 2023 року;
 - 2) програму проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи» у вересні 2018 року – серпні 2023 року.

3. Науковим керівникам надавати комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (далі – Комісії) звіти про виконання кожного етапу проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи» у вересні 2018 року – серпні 2023 року (далі – Експеримент), а звіт про його завершення подати до Міністерства освіти і науки України.

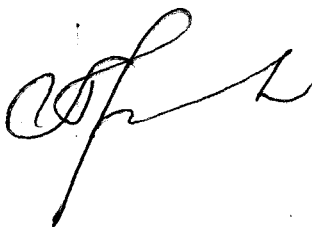
4. Комісії здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу проведення Експерименту, а після закінчення проведення Експерименту підготувати та подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати проведення Експерименту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Спірін О. М.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів освіти, які є учасниками Експерименту.

6. Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) сприяти закладам освіти, які є учасниками Експерименту, у забезпеченні необхідних умов для організації та проведення Експерименту.

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України

Ос. Ос. № 887

ПРОГРАМА

проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою
«Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи»
у вересні 2018 року – серпні 2023 року

№	Зміст роботи	Строк виконання	Очікувані результати
І. Організаційний етап (вересень 2018 р. – серпень 2019 р.).			
1	Формування творчої групи експерименту з науково-педагогічних, педагогічних працівників	Вересень-жовтень 2018 р.	Залучення науково-педагогічних та педагогічних працівників до науково-дослідної діяльності
2.	Підготовка творчої групи до роботи в експерименті. Проведення інструктивно-методичних нарад з учасниками експерименту	Листопад 2018р. – травень 2019 р.	Проведення теоретичних семінарів, круглих столів за темою і науковим апаратом експерименту
3.	Здійснення теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження	Січень 2019 р. – серпень 2019 р.	Вивчення стану розробленості проблеми дослідження в теорії і практиці. Система базових понять дослідження.

4.	Збір інформаційних матеріалів, діагностичних методик, необхідних для проведення експерименту	Протягом етапу	Діагностичний інструментарій, спрямований на виявлення стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи; стану готовності вчителя, батьків до формування названої особистості
5.	Підбиття підсумків I (організаційного) етапу проведення експерименту	Серпень 2019 р.	Звіт про завершення I (організаційного) етапу експерименту
II (концептуально - діагностичний) етап (вересень 2019 р. – серпень 2020 р.)			
1.	Обґрунтування методологічних та теоретичних засад формування соціально успішної особистості учня початкової школи	Вересень-жовтень 2019 р.	Розробка методологічного та теоретичного концептів дослідження
2	Розробка змісту, структури, критеріїв та показників сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості	Листопад – грудень 2019 р.	Розробка базових понять дослідження: «соціально успішна особистість учня початкової школи» та «готовність вчителя, батьків до формування названої особистості»
3	Діагностування дітей молодшого шкільного віку на предмет виявлення стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи	Січень – березень 2020 р.	Якісний і кількісний аналіз стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи
4	Діагностування вчителів початкової школи, батьків дітей на предмет виявлення стану сформованості готовності до формування соціально успішної особистості учня початкової школи	Січень – березень 2020 р.	Якісний і кількісний аналіз стану готовності вчителів та батьків до формування соціально успішної особистості учня початкової школи

5	Розробка психолого-педагогічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи	Квітень - травень 2020 р.	Наявність психолого-педагогічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи
6.	Підбиття підсумків II (концептуально-діагностичного) етапу проведення експерименту	Червень-серпень 2020 р.	Звіт про завершення II (концептуально - діагностичного) етапу експерименту
III (формувальний) етап (вересень 2020 р. - серпень 2022 р.)			
1.	Створення та впровадження програми формування соціально успішної особистості учня початкової школи, яка охоплює роботу з дітьми молодшого шкільного віку, їхніми батьками та вчителями	Вересень 2020 р. – червень 2022 р.	Створення та впровадження програми формування соціально успішної особистості учня початкової школи
2.	Розвиток дивергентності мислення, емпатії, атракції та інтелектуальних умінь вчителя в процесі впровадження системи рольових тренінгів, семінарів-аукціонів на тему: «Як ефективно розвивати емоційний інтелект дитини», «Як викликати інтерес до теми уроку, виховного заходу» тощо	Грудень 2020 р. – червень 2022 р.	Розроблено систему рольових тренінгів, семінарів-аукціонів
3.	Семінари-практикуми з проблеми підготовки вчителя та батьків до розвитку емоційного інтелекту учня початкової школи	Грудень 2020 р. – червень 2022 р.	Організаційно-методичний інструментарій розвитку емоційного інтелекту учня початкової школи
4.	Проведення семінарів-практикумів: «Форми і засоби формування соціально успішної особистості учня початкової школи»	Грудень 2020 р. – червень 2022 р.	Система засобів формування соціально успішної особистості учня початкової школи
5.	Проведення педагогічних нарад, семінарів, круглих столів, науково-практичних	Серпень 2021 р. – травень 2022 р.	Підготовлені програми та матеріали педагогічних нарад, семінарів, круглих

	конференцій відповідно до основних завдань дослідження		столів, науково-практичних конференцій відповідно до основних завдань дослідження
6.	Апробація результатів дослідно-експериментальної роботи на міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, семінарах-практикумах тощо	Вересень 2021 р. – червень 2022 р.	Підготовлені матеріали учасників експерименту для участі у науково-практичних конференціях, семінарах-практикумах, конкурсах, виставках тощо
7.	Висвітлення ходу та результатів педагогічних здобутків, напрацьованих під час експерименту в освітянських виданнях, на сайтах навчальних закладів, в інших засобах масової інформації	Вересень 2020 р. – червень 2022 р.	Статті в друкованих та інтернет-виданнях, на сайтах навчальних закладів, в засобах масової інформації, телевізійні програми
8.	Підбиття підсумків III (формувального) етапу експерименту	Серпень 2022 р.	Звіт про завершення III (формувального) етапу експерименту
IV (узагальнювальний) етап (вересень 2022 р. – серпень 2023 р.)			
1.	Діагностування дітей молодшого шкільного віку на предмет виявлення стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи	Вересень - грудень 2022 р.	Якісний і кількісний аналіз стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи
2.	Діагностування вчителів початкової школи, батьків дітей на предмет виявлення стану сформованості готовності до формування соціально успішної особистості учня початкової школи	Вересень - грудень 2022 р.	Якісний і кількісний аналіз стану готовності вчителів та батьків до формування соціально успішної особистості молодшого школяра
3.	Виявлення динаміки сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи	Січень 2023 р.	Аналіз отриманих результатів
4.	Виявлення динаміки сформованості готовності вчителя, батьків до формування соціально успішної особистості учня початкової школи	Лютий 2023 р.	Аналіз отриманих результатів

5.	Підготовка та проведення всеукраїнської науково-практичної конференції за підсумками експерименту	Березень 2023 р. – квітень 2023 р.	Опубліковані матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції
6.	Підбиття підсумків експерименту	Червень 2023 р.	Підготовка звіту про завершення експерименту

Наукові керівники:

автор педагогічної ініціативи, доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології
НПУ імені М. П. Драгоманова

доктор психологічних наук, професор,
директор Українського науково-методичного центру практичної психології
і соціальної роботи НАПН України

Координатор

Підпис
ЗАВІДУВАЧА канцелярії
О. Я. Митник
НПУ імені М. П. Драгоманова
Підпис
20 * 06 2012 р.

В. Г. Панок

Г. Е. Самойленко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України
ОП.ОФ.В № 887

ЗАЯВКА

**на проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня
за темою «Психолого-педагогічний супровід формування соціально
успішної особистості учня початкової школи»
у вересні 2018 року – серпні 2023 року**

Актуальність дослідження.

У Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» зазначається, що сучасний учень має володіти знаннями рідної державної мови, двох іноземних мов, інформаційними технологіями, умінням критично мислити, працювати в команді, навичками фінансової грамотності, навчатися впродовж життя, бути відповідальним громадянином своєї країни. Міністр освіти і науки України Л. Гриневич зазначає, що освіта має бути для життя. Це означає, що освіта має бути підґрунтям становлення соціально успішної особистості. Соціально успішна особистість учня початкової школи, на нашу думку, – це комплексна характеристика особистості, яка здатна змінювати на краще себе й однолітків, аналізувати й оцінювати наслідки цих змін, конструктивно взаємодіяти з іншими людьми. Основними критеріями становлення такої особистості є: знання у вигляді чіткої системи взаємопов'язаних компонентів, тобто як інструмент пізнання об'єктивного світу; інтелектуально-творчі уміння та уміння конструктивно взаємодіяти з іншими людьми. На нашу думку, *інтелектуально-творчі уміння* особистості забезпечують здатність успішно

здійснювати загальні розумові дії (аналіз, синтез, порівняння, аналогія, класифікація й систематизація понять і фактів), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, застосовуючи систематизовані знання з шкільних дисциплін у процесі творення власних продуктів пізнавальної діяльності. Уміння конструктивно взаємодіяти з іншими людьми представляють комплекс умінь, найважливішими серед яких є: комунікативні уміння, уміння управляти своїми емоціями та уміння аналізувати, оцінювати свою поведінку та дії (рефлексія). Усі названі уміння, які акумулюються в умінні конструктивно взаємодіяти з іншими, характеризуються високою дисципліною розуму, що означає, з одного боку, здатність аргументовано довести власну точку зору і переконати в її правильності, а з іншого, — вміння вислухати та зрозуміти позицію партнера, а також, ніби зайнявши позицію партнера, оцінити власні ідеї: їх істинність чи хибність, раціональність чи нераціональність тощо; потім, разом з партнером, порівняти висловлені ідеї (гіпотези), оцінити їх і вибрати оптимальну (раціональну, істинну тощо). Для того щоб забезпечити становлення соціально успішної особистості в освітньому процесі необхідно, щоб у вчителя, батьків була сформована готовність до здійснення названого процесу. Ми розглядаємо готовність вчителя, батьків до становлення соціально успішної особистості як комплексну характеристику особистості, яка володіє теорією та механізмами здійснення цієї роботи та ефективно її здійснює.

Дане експериментальне дослідження охоплюватиме початкову ланку освіти, систему післядипломної педагогічної освіти, роботу з батьками.

Актуальність досліджуваної проблеми зумовлена необхідністю розв'язання суперечностей між:

- об'єктивною потребою держави у здобувачах середньої освіти, які вміють мислити, самостійно добувати й осмислювати інформацію, аналізувати ситуацію, адекватно оцінювати результати власної діяльності, конструктивно взаємодіяти з іншими людьми та відсутністю психолого-педагогічного супроводу формування такої особистості, який охоплюватиме мету, зміст, форми та засоби навчання і виховання і має допомогти вчителю та батькам зробити життя дитини радісним, захоплюючим, емоційно насиченим;

- необхідністю розвивати емоційний інтелект дитини, наявність якого є підґрунтям досягнення успіху у соціумі, та відсутністю: діагностичного інструментарію щодо виявлення емоційного стану дитини, емоційного клімату у родині, класі; методичного інструментарію, спрямованого на усвідомлення дітьми власних емоцій та розвиток умінь управляти власними емоціями;

- посилення розвивальної спрямованості змісту підручників, навчальних посібників для початкової школи, з одного боку, та відсутності готовності більшості вчителів працювати з такою навчальною літературою.

Необхідність подолання названих суперечностей зумовила вибір теми дослідження: «Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи».

Об'єкт дослідження – освітній процес у закладі загальної середньої освіти; система післядипломної педагогічної освіти; родинне середовище.

Предмет дослідження - зміст, психолого-педагогічні умови, засоби навчання й виховання у закладі загальної середньої освіти, виховання у родині щодо становлення соціально успішної особистості учня початкової школи.

Мета дослідження полягає у розробці, науковому обґрунтуванні психолого-педагогічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи та експериментальній перевірці впливу розробленого супроводу на стан сформованості досліджуваного явища.

Гіпотеза дослідження: процес становлення соціально успішної особистості учня початкової школи у межах освітнього середовища закладу загальної середньої освіти, родинного середовища набуває ефективності за умови його використання як системи, що охоплює мету, зміст, форми, методи та засоби життєдіяльності дітей.

Відповідно до об'єкта, предмета, мети і гіпотези дослідження визначено такі **завдання:**

вивчити та проаналізувати стан розробки проблеми формування соціально успішної особистості учня початкової школи у науковій літературі;

розробити та науково обґрунтувати зміст, структуру, критерії та показники становлення соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості;

розробити діагностичний інструментарій виявлення стану становлення успішної у соціумі особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості;

розробити та теоретично обґрунтувати програму формування соціально успішної особистості учня початкової школи, складовими якої є розвиток поняттєвого мислення, емоційного інтелекту молодшого школяра та виховання ціннісних орієнтирів, яка охоплюватиме роботу з дітьми молодшого шкільного віку, їхніми батьками та вчителями;

виявити динаміку сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості.

Теоретико-методологічною основою експерименту є:

системний, компетентнісний, особистісно орієнтований, рефлексивно-діяльнісний, акмеологічний наукові підходи;

акмеологія, що зосереджує увагу на вихованні в особистості прагнення до досягнень, до саморозвитку та самовдосконалення;

андрагогіка, що зосереджує увагу на стимулюванні у дорослих, які навчаються, потреби у професійному розвитку;

положення та висновки теорій і концепцій щодо: цілісно-системного (С. Архангельський, В. Афанасьєв, Н. Кузьміна, В. Семиченко) та діяльнісного (Л. Виготський, О. Леонтєв, С. Рубінштейн, Н. Талізін) підходів до педагогічного стимулювання розвитку особистості; загальних закономірностей розвитку особистості під впливом середовища і виховання (Б. Ананьєв, І. Бех, Л. Виготський, О. Леонтєв, С. Максименко та ін.); безперервної педагогічної освіти та професійної адаптації педагогічних працівників (В. Бондар, В. Луговий, О. Мороз, Н. Протасова, Р. Хмелюк); детермінації діяльності об'єктивними і суб'єктивними факторами (В. Панок, С. Рубінштейн, А. Брушлінський, Б. Ананьєв, В. Мясіщев); системно

організованої дослідницької діяльності (В. Давидов, В. Крутецький, В. Осинська, В. Паламарчук, В. Хміль та ін.).

Для уточнення вихідних позицій дослідження використовуються положення: законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту»; Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р).

Науково-педагогічні принципи, на основі яких здійснюватиметься дослідно-експериментальна робота:

науковості, який передбачає використання в роботі сучасних досягнень у психології, педагогіці, методиках навчання і виховання;

проблемності означає, що інформація не подається у готовому вигляді, усвідомлення її, певні висновки, узагальнення формулюються у процесі проблемно-пошукових діалогів суб'єктів освітнього процесу;

принцип індивідуалізації та диференціації навчання й виховання передбачає знання особливостей психічного віку, сензитивних періодів, типу нервової системи кожного учня, урахування цієї інформації при розробці завдань диференційованих за рівнем складності, підборі засобів впливу на кожного учня;

активізація учня в процесі навчання й виховання. Реалізація цього принципу означає стимулювання пізнавальної активності за умови моделювання освітнього процесу з огляду на зону найближчого розвитку учнів, створення емоційно насиченої атмосфери навчання і виховання.

Вихідні ідеї експериментального дослідження

1. Суб'єкт-суб'єктна парадигма освіти.

Основний зміст суб'єкт-суб'єктної парадигми – визнання неповторності та унікальності психічної організації кожної дитини, її творчих можливостей та необмежених потенцій до саморозвитку.

Саме в суб'єкт-суб'єктній парадигмі освіта розуміється нами як розширення можливостей вибору власного життєвого шляху кожним учасником освітнього процесу – замість адаптивно-дисциплінарної моделі засвоєння суми знань, умінь та навиків розв'язується задача побудови образу світу дитини в спільній діяльності із вчителем та однокласниками; основною педагогічною метою стає збереження здоров'я дитини, розвиток пізнавальної мотивації; формування міцних знань у вигляді гнучких систем, придатних для застосування в різних життєвих ситуаціях. Особливу цінність набуває конкретно-почуттєвий життєвий досвід дитини. Практична освіта розглядає такий тип взаємодії між учителем і учнями, який будується на проблемних ситуаціях реального життя, готує дітей до застосування набутих знань для дії в неочікуваних, нестандартних ситуаціях.

2. Ситуація розмірковування та ситуація успіху є домінуючими в освітньому процесі як закладу загальної середньої освіти, так і у родинному середовищі.

3. В основі освітнього процесу – конструктивна взаємодія між вчителем та учнями. Специфіка конструктивної взаємодії в підсистемах «учитель-клас», «учитель-учень» полягає в тому, що основна увага вчителя спрямовується не на результат засвоєння певних знань, а на процес його досягнення. Зміст наукових понять під час конструктивної взаємодії з вчителем не стільки укорінюється у свідомість кожного учня, скільки узгоджується зі змістом, який притаманний учневі у момент його засвоєння. Його суб'єктивний зміст може збігатися, а може й розходитись із заданим, але він завжди у фокусі уваги вчителя.

4. Навчання і виховання – цілісний творчий процес у формі, наближеній до ділової гри, з елементами змагання, театрального дійства.

5. Провідною метою навчання є розвиток поняттєвого, логічного і дивергентного мислення, яке є підґрунтям здатності управляти власними емоціями, розвитку моральної рефлексії.

6. Вчитель (вихователь) не тільки навчає, а й вчиться сам в процесі навчання учнів.

Методи дослідження.

- **теоретичні:** логічний аналіз психолого-педагогічної, методичної та філософської літератури з метою з'ясування стану досліджуваної проблеми;
- **емпіричні:** діагностичні методи (анкетування, методики, тестування), обсерваційні методи (пряме й опосередковане спостереження); психолого-педагогічний експеримент: констатувальний, формувальний, контрольний;
- психологічний аналіз процесу і продуктів творчої діяльності учнів;
- **статистичні** методи використовувалися для перевірки об'єктивності й валідності одержаних результатів.

База дослідження – заклади загальної середньої освіти: № 304, № 31, № 3, № 256, НВК «Оболонь», ТОВ «Колегіум «Олімп»» м. Києва, Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Наукова новизна дослідження полягає у:

визначенні методологічних та теоретичних засад формування соціально успішної особистості учня початкової школи;

розробці змісту, структури, критеріїв та показників сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості;

розробці психолого-педагогічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи;

удосконаленні діагностичного інструментарію виявлення стану становлення успішної у соціумі особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до виховання названої особистості.

Практична значущість дослідження полягає у:

створенні програми формування соціально успішної особистості учня початкової школи, яка охоплюватиме роботу з дітьми молодшого шкільного віку, їхніми батьками та вчителями;

створенні системи завдань розвивального характеру для дітей молодшого шкільного віку, методичних рекомендацій для вчителів та батьків щодо формування соціально успішної особистості учня початкової школи.

Вірогідність результатів експерименту забезпечуватиметься обґрунтованістю вихідних теоретичних положень;

комплексним використанням теоретичних і емпіричних методів, відповідних об'єкту і предмету дослідження;

об'єктивністю критеріїв, показників оцінки кількісних та якісних результатів педагогічного експерименту;

результатами практичного впровадження основних теоретичних положень наукового дослідження у роботу закладів та організацій, залучених до експерименту.

Термін проведення експериментального дослідження: вересень 2018 року – серпень 2023 року.

Етапи проведення експерименту (вересень 2018 року – серпень 2023 року).

I. Організаційний етап (вересень 2018 р. – серпень 2019 р.).

Проаналізувати наукову та методичну літературу з проблеми дослідження.

Сформувати тимчасову творчу групу, підготувати її до роботи в умовах експерименту.

Забезпечити організаційні, нормативно-правові та психолого-педагогічні умови для здійснення дослідно-експериментальної діяльності.

Провести інструктивно-методичні наради з учасниками експерименту.

Забезпечити підготовку до навчання учасників експерименту шляхом проведення проблемно-цільових, науково-теоретичних, теоретико-методичних семінарів, круглих столів за темою експерименту.

Створити інформаційну базу даних з проблеми формування соціально успішної особистості учня початкової школи.

Створити діагностичний інструментарій, спрямований на виявлення стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи; стану готовності вчителя, батьків до формування названої особистості.

Підбити підсумки I етапу експерименту.

II. Концептуально-діагностичний етап (вересень 2019 р. – серпень 2020 р.).

Визначити методологічні та теоретичні засади формування соціально успішної особистості учня початкової школи.

Розробити зміст, структуру, критерії та показники сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості.

Розробити психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи, а саме таких його складових: *концептуальної* (психолого-педагогічні умови, принципи навчання і виховання); *змістової* (завдання, спрямовані на розвиток поняттєвого, дивергентного мислення та здатності управляти власними емоціями); *процесуальної* (інтерактивні методи навчання і виховання, педагогічні можливості їх впровадження на заняттях у загальноосвітньому навчальному закладі та у родинному середовищі).

Створити програму формування соціально успішної особистості учня початкової школи, яка охоплюватиме роботу з дітьми молодшого шкільного віку, їхніми батьками та вчителями.

Виявити стан сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи.

Виявити стан готовності вчителя, батьків до формування соціально успішної особистості учня початкової школи.

Підбити підсумки II етапу експерименту.

III. Формувальний етап (вересень 2020 р. - серпень 2022 р.).

Впровадити програму формування соціально успішної особистості молодшого школяра, яка охоплюватиме роботу з дітьми молодшого шкільного віку, їхніми батьками та вчителями.

Провести у закладах освіти педагогічні ради, семінари, круглі столи, науково-практичні конференції відповідно до основних завдань дослідження.

Висвітлювати хід та результати педагогічних здобутків, напрацьованих у ході експерименту в освітянських виданнях, на сайтах навчальних закладів, в інших засобах масової інформації.

Підготувати звіт за підсумками III етапу експерименту.

IV. Узагальнювальний етап (вересень 2022 р. – серпень 2023 р.).

Виявити стан сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи після завершення формувального етапу експерименту.

Виявити стан готовності вчителя, батьків до формування соціально успішної особистості учня початкової школи після завершення формувального етапу експерименту.

Виявити та проаналізувати динаміку сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості.

Провести узагальнення та зробити оформлення й опис результатів дослідно-експериментальної роботи.

Взяти участь у підготовці і проведенні всеукраїнської науково-практичної конференції за результатами експерименту.

Підбити підсумки дослідно-експериментальної роботи.

Очікуванні результати дослідження

1. Розробка психологічного супроводу формування соціально успішної особистості учня початкової школи.
2. Сформованість готовності вчителя та батьків до формування соціально успішної особистості учня початкової школи.
3. Розробленість діагностичного інструментарію щодо виявлення стану сформованості соціально успішної особистості учня початкової школи та готовності вчителя, батьків до формування названої особистості.
4. Наявність навчальних посібників для учнів, навчально-методичних посібників для вчителів та батьків, які є інформаційним забезпеченням формування соціально успішної особистості учня початкової школи.

**Організаційно-кадрове забезпечення науково-дослідної та
експериментальної роботи**

Науково-методична рада у складі:

наукове керівництво:

Митник Олександр Якович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова;

Панок Віталій Григорович, доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України;

наукові консультанти:

Бондар Володимир Іванович, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова;

Кириленко Світлана Володимирівна, доктор філософії (кандидат педагогічних наук), начальник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

консультант:

Древаль Галина Федорівна, завідувач сектору організаційно-методичного забезпечення впровадження оновленого змісту дошкільної та початкової освіти відділу наукового і навчально-методичного забезпечення змісту дошкільної і початкової освіти, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

координатор:

Самойленко Галина Едуардівна, методист відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Члени ради:

Кочерга Олександр Васильович, кандидат психологічних наук, доцент, заступник директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Доброханська Оксана Юрійвна, директор спеціалізованої школи № 31 I – III ст. з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу Дніпровського району м. Києва;

Зубченко Тетяна Миколаївна, директор НВК «Оболонь» Оболонського району м. Києва;

Луб'янська Ірина Едуардівна, директор спеціалізованої школи № 3 I – III ст. з поглибленим вивченням інформаційних технологій Подільського району м. Києва;

Святенко Юлія Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова;

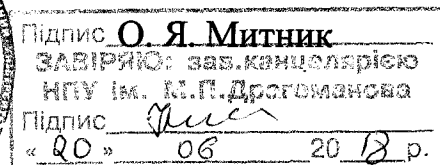
Цілик Наталя Василівна – директор приватного навчального закладу повної загальної середньої та дошкільної освіти «Колегіум «Олімп», учитель-методист;

Шуть Ганна Єлізарівна, директор спеціалізованої школи № 304 Святошинського району м. Києва.

Наукові керівники:

автор педагогічної ініціативи,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри практичної психології
факультету педагогіки і психології НПУ
імені М. П. Драгоманова

доктор психологічних наук, професор,
директор Українського науково-методичного
центру практичної психології і соціальної роботи
НАПН України

В. Г. Панок

Координатор

Г. Е. Самойленко